

Docentenhandleiding Webquests met het thema DUURZAAMHEID

In deze tijd staat de zorg voor onze aarde weer in de belangstelling. Er wordt gevreesd voor onze planeet, zeker op de langere termijn. Dat is één van de redenen dat AOb/Sint Boaventura en AOb/CVHO samen met de NKSJ het initiatief hebben genomen om via verschillende webquests dit thema aan de orde te stellen.

Op de DVD vindt u een inleidende webquest en drie webquests met verschillende thema's rondom duurzaamheid. tezamen met een docentenhandleiding. Deze bestaat uit twee delen. In deel A staat een inleiding over de samenhang van dit thema met de identiteit van de school en elementen van de schoolvisie, het algemeen kader. In deel B staat de praktische informatie over de webquest en de aanpak en beoordeling.

Deel A

Algemeen kader

Deel B

1. Informatie rondom de webquest 'Duurzaam Eten'
2. Informatie rondom beoordelen
3. Praktische wenken
4. Algemene informatie over webquests

Deel A

Algemeen kader

Opvoeden voor een duurzame toekomst

Duurzaamheid is het thema van de voorliggende webquests. In het rapport 'Educating for a sustainable future' van het Australische departement van 'Environment and Heritage' (2005) wordt gevreesd voor de duurzaamheid van onze leefwereld, dichtbij en veraf. Zeker op lange termijn. Men stelt zich in het rapport de vraag hoe onze huidige behoeften aan consumptie zijn te combineren met het behoud van kwaliteit van het natuurlijk milieu, ook voor volgende generaties. Wat is daarvoor nodig? Volgens het rapport begint de oplossing met een andere kijk op onze natuurlijke hulpbronnen. Een kijk voorbij het nuttigheidsdenken! Een kijk die met een zoektocht start naar de intrinsieke waarden van onze 'omgeving'. Die waarden moeten weer ontdekt en gekoesterd worden.

Website adres van het rapport

<http://www.deh.gov.au/education/publications/sustainable-future.html>

Voor het onderwijs houdt dat een programma in op drie onderscheiden niveaus. Allereerst informatie over de omgeving, waarbij het gaat om kennis over feiten, concepten en theorieën die betrekking hebben op leefwereld en milieu. Vervolgens een vorming in de omgeving zelf, doordat leerlingen in direct contact treden met hun omgeving, zoals de straat, de wijk, het park, het bos, het strand. De bedoeling is dat zij zich bewust worden van de waarde(n) en het belang die hierachter schuil gaan. Tenslotte een vorming in dienst van de omgeving waarbij de school bij haar leerlingen een houding en leefstijl wil bevorderen die overeenstemmen met een wijs en verantwoord omgaan met natuurlijke hulpbronnen. De bedoeling is dat zo'n programma niet alleen het hoofd, maar ook het hart en de handen van leerlingen aanspreekt. En dat allemaal in een vorm van gezamenlijk leren. Het hier aangeduide programma sluit in de Nederlandse situatie naadloos aan bij wat wij 'waardengericht leren' zijn gaan noemen.

De behoefte om te waarderen

Leren is een werkwoord dat eigenlijk niet duidt op een specifieke activiteit. Leren kan aan de ene kant de vorm aannemen van informatie toevoegen aan cognities die een leerling toch al bezat. Aan de andere kant kan het een fundamentele herziening van de persoon betekenen, van alles waar die tot nu toe voor stond. Veel scholen leggen op het eerste de meeste nadruk. Voor een confessionele (een katholieke, een protestants-christelijke of een interconfessionele) school is het laatste minstens zo belangrijk. Wezenlijker dan het toevoegen van informatie aan je kennisarsenaal is de vaardigheid om te leren onderscheiden welke informatie waar, wanneer en waarom belangrijk is. Deze vaardigheid hangt samen met onze behoefte aan waarderen: bepalen wat goed is en wat slecht, wat rechtvaardig is en onrechtvaardig, wat mooi en lelijk is.

Dit waarden is een vermogen dat mensen echt mens maakt. Het is het vermogen om vragen naar zin en het juiste handelen te stellen. Als leren authentiek is, sluit deze behoefte ook aan bij de vragen die de leerling zich stelt in zijn concrete leefwereld. Als onderwijs leerlingen aanspreekt op deze behoefte, liggen er voor confessioneel onderwijs mogelijkheden om een eigen geluid te laten horen, eigen levensbeschouwelijke bronnen aan te spreken. Die bronnen bevatten verhalen waarin beelden zijn opgetekend van het goede en gelukke leven, maar ook ervaringen van pijn, verdriet en lijden. Zij dagen uit stil te staan bij wat ons uiteindelijk beweegt, ons uiteindelijk draagt en sturen aan op een cultuur van ontmoeting en geweldloosheid.

Schepping

Bij dit thema zullen dat verhalen en beelden zijn die verband houden met schepping. Schepping als een andere manier van kijken naar de natuur. Inzichten in causale processen op basis van natuurwetenschappelijke waarneming maken de natuur 'beheersbaar'. Schepping daarentegen verwijst naar het onbepaalde, onverwachte aspect van de werkelijkheid. De natuur is niet slechts een statisch geheel van causale processen, maar ook een open structuur die in wording is. Wat ontstaat had ook anders kunnen zijn omdat er ook andere mogelijkheden gerealiseerd hadden kunnen worden. In de natuur is een ruimte van vrijheid en mogelijkheid aanwezig. De christelijke traditie schrijft deze ruimte toe aan God als de bron ervan. God licht op als Schepper die deze vrijheid schenkt. Aan de grootheid van Gods vrijheid ontspringt ook de vrijheid van mensen. Niets staat de inzet van de mens in de weg. Hij weet zich vrij om te zaaien en te oogsten. Mensen hebben het mandaat om als rentmeester de aarde te bewerken. Er is geen duistere macht die mensen de zegen over hun werk ontnemt. Uiteindelijk heeft God het laatste woord en Zijn zegen duurt in eeuwigheid.

Het goed zijn van de schepping keert steeds terug in het scheppingsverhaal van Genesis 1. Schepping is daar uitdrukking van het fundamentele vertrouwen van mensen in de mogelijkheden die de schepping biedt om te kunnen bestaan. Het is een erkenning van de onbedreigde levensruimte van mens en dier. Mensen ervaren optimale levensmogelijkheden, waardoor ze met vertrouwen in het leven kunnen staan. Het goed zijn van de schepping krijgt gestalte in bepaalde ordeningen in het milieu en tussen mens en milieu. Met deze ordeningen bedoelen we de regelmatigheden en structuren die mensen in de natuur ervaren. Zonder deze kan Gods zegen zich aan mens en dier niet realiseren. Deze goedheid wordt uitgesproken ondanks alle gebrokenheid in het bestaan. Voor een christelijke scheppingsopvatting is het van belang om aan beide zaken recht te doen: de levensmogelijkheden van de goede scheppingsorde en de gebrokenheid van het bestaan. Het zijn deze beelden van goedheid en ruimte binnen de schepping die aan een vorming in duurzaamheid een religieuze (levensbeschouwelijke) diepgang kunnen geven.

Waardengericht leren

In de visie van veel scholen staat dat de school wil bijdragen aan de ontwikkeling van leerlingen tot autonome en verantwoordelijke deelnemers (burgers) aan de maatschappij. Dat betekent dat leerlingen ook leren over zaken die vanuit het verleden misschien niet, maar vanuit de toekomst welbelangrijk gevonden worden. Dat betekent dat docenten nadenken over wat geldig is en wat geldig zal blijven en daarvoor moeten docenten nadenken over hun eigen rol en over de wereld om hen heen. Het gaat erom dat docenten aan de leerlingen de dingen die ze zelf waardevol vinden, de groeperingen en praktijken waar ze zelf bij willen horen, kritisch leren bekijken, in contact brengen met andere zienswijzen, de gevolgen voor anderen leren doorzien om zo het eigen handelen te sturen.

De opdracht van de katholieke en protestants-christelijke school is leerlingen te helpen bij die reflectie en daarbij ook haar eigen visie op mens en samenleving aan de orde te stellen. De confessionele school maakt daarbij gebruik van de eigen levensbeschouwelijke tradities. Voor de kwaliteit van een school die echt werk maakt van leren van leerlingen betekent dat dat er ruimte is voor een dialogische reflectie over emoties en cognities samen, over wat je als waardevol of onzinnig beleeft. Het belangrijkste wat kinderen op school kunnen leren is een onderzoekende houding: zich voortdurend de vraag stellen waar ze mee bezig zijn, waarom ze dat waardevol en belangrijk vinden, waar dat toe leidt, welke waarden daarachter zitten, hoe het beter zou kunnen. Op deze manier krijgt de behoefte aan waarderen echt inhoud.

Ethische basishandelingen

Reflecteren, zoals dat hierboven is omschreven, kan zich op een meer methodische wijze voltrekken door gebruik te maken van een aantal ethische basishandelingen. Het gaat dan om vijf basishandelingen die als volgt zijn te typeren.

De *eerste* basishandeling betreft gevoeligheid voor in dit geval het aspect van duurzaamheid van de werkelijkheid. Het gaat hier om een gerichte leer- of begripsinspanning: gelet wordt op een specifieke kant van de werkelijkheid. Daarbij komen begrippen (ecotool; tien gouden regels; mondiale voetafdruk) kijken die behulpzaam zijn om deze duurzame kant van de werkelijkheid waar te nemen.

De *tweede* basishandeling is het achterhalen van persoonlijke waarden. Hier gaat het om het opsporen van wat leerlingen zelf van grote waarde vinden. Bijvoorbeeld: een lekkere lunch naast een duurzame lunch. Leerlingen nemen al op een eigen wijze deel aan het waarderen van de werkelijkheid waarin ze leven. Het gaat erom dat we leerlingen helpen hun waarden onder woorden te brengen en die met elkaar te verbinden.

De *derde* basishandeling legt een verbinding van persoonlijke waarden met communicatievormen van gemeenschappen. Hier verlaten we het pad van de persoon en zijn persoonlijke waarden en richten ons op de maatschappelijke en culturele inbedding van die persoonlijke waarden. Persoonlijke waarden komen niet uit de lucht vallen, maar hebben een

relatie met waardegemeenschappen die in de samenleving en cultuur aanwezig zijn. Bij zulke gemeenschappen kunnen we denken aan christelijke kerken (schepping) en levensbeschouwelijke groepen (moslimgemeenschap), politieke partijen (Groen-Links), de vriendengroep en de democratische rechtsstaat (verwikkelingen rond het gifschip de Probo Koala). Tussen een dergelijke gemeenschap en hun persoonlijke opvatting moeten leerlingen een verbinding tot stand weten te brengen.

De *vierde* basishandeling is het maken van een ethische redenering. Het gaat hier om het formuleren van een redenering en het innemen van een standpunt met betrekking tot bijvoorbeeld duurzaam eten, duurzame producten, duurzaam reizen. In een ethische redenering komen waarden voor, worden argumenten gegeven en wordt een conclusie getrokken die aangeeft wat in deze situatie het beste kan worden gedaan.

De *vijfde* basishandeling betreft het trekken van consequenties uit de redenering die in de vierde basishandeling werd gemaakt. Een belangrijk onderdeel hierbij is dat leerlingen leren inschatten hoe moeilijk het is om de daad bij het woord te voegen. Een meer duurzame vakantie boven een droomvakantie! De weerstanden die je moet overwinnen om in het dagelijkse leven op te komen voor duurzaamheid. Daarbij kan het van belang zijn dat leerlingen ethische redeneringen verbinden met redeneringen uit andere invalshoeken die als het over duurzaamheid gaat van belang zijn (economie, luxe).

Relatie leraar-leerling

In de webquests oefenen leerlingen op een actieve manier direct, maar soms ook meer indirect, met deze basishandelingen. Het is van belang dat de docent zich realiseert dat hij/zij daarbij niet zelf buiten schot kan blijven. Ook voor de docent zijn de basishandelingen die de leerling al dan niet samen met hem of haar vorm geeft, van belang. Het is goed zich te realiseren dat de leerling zich daarbij spiegelt aan het gedrag van de docent.

Deel B

1. Informatie over de webquest 'Duurzaam Eten'

Ter inleiding

Deze webquest is bedoeld voor leerlingen in de onderbouw en afhankelijk van de dilemma's die beantwoord moeten worden volgens de makers bruikbaar op de meeste niveaus in de onderbouw.

De webquest heeft verband met het leergebied mens en natuur, maar door dilemma's zoals budget versus biologisch inkopen of voedsel van veraf en dichtbij ook raakvlakken met leergebied mens en maatschappij.

De kern van de opdracht is dat leerlingen ontdekken dat duurzaam eten op diverse manieren kan en dat er meerdere keuzes mogelijk zijn. Keuzes zijn altijd van de leerling zelf en leerlingen mogen daarin een eigen afweging maken.

Het gaat om de taakgerichte opdracht: er moet een duurzame lunch worden samengesteld volgens zelf gekozen criteria.

De opzet van deze webquest is sturend wat betreft opzet, maar vrij in het maken van keuzes en dilemma's.

Tips per stap

Inleiding

Leerlingen krijgen een paar vragen voorgelegd en maken hierdoor kennis met de reikwijdte van duurzame voeding. Het heeft te maken met manieren van inkopen, gebruik, verwerking en afval.

Taak

Leerlingen denken eerst na over een wat een aantrekkelijke lunch is. Ze krijgen daarna de mogelijkheid om criteria voor duurzaamheid vast te stellen. Daarmee gaan ze een keuzelijst maken en stellen een duurzamer lunch samen. De gezamenlijke voorstellen leiden tot de keuze van de meest duurzame lunch.

Stap 1

Eerst maar vrij kiezen. Leerlingen kiezen een lunch die ze lekker vinden. Waarschijnlijk is deze niet duurzaam. Door de lunch te tekenen, denken ze er bewuster over na wat ze kiezen. Het gaat hier niet om de mooiste tekening, maar om een complete tekening waar de hele lunch op wordt uitgebeeld.

Stap 2

Aan de hand van verschillende websites verzamelen leerlingen criteria voor duurzaam eten.

Het woord criteria is misschien wat zwaar en kan uitgelegd worden als 'regel voor duurzame voeding'.

Als leerlingen makkelijk zoeken op internet kunnen ze ook zelf websites kiezen die duurzame criteria aangeven. De beschikbare websites geven voldoende aanwijzingen.

Stap 3

Van de regels maken ze een top 5.

Hier gaat het om de eigen keuzes die ze maken. Leerlingen kunnen impulsief deze keuzes maken.

Het is van belang om gewicht aan een keuze geven.

Wat is nu belangrijker, bijvoorbeeld vervoer van ver of niet te veel inkopen?

Leerlingen kunnen door elkaar te bevragen op hun keuzes zelf tot een scherper oordeel komen over wat ze belangrijk vinden.

Stap 4

Aan de hand van hun zelf gekozen regels nu een meer duurzame lunch samenstellen.

Eindvraag is: Voldoet de lunch aan de zelf gekozen regels?

Voor de nu samengestelde lunch wordt een boodschappenlijstje gemaakt. Dit is het eindproduct per groepje.

Stap 5

Nu volgt het debat in de klas.

Wat is nu meer of minder duurzaam?

De vragen die nu gesteld worden zijn van belang voor de leerling die nog keuzes kan maken rondom duurzaam leven.

Het kan dus verder gaan dan deze ene lunch!

Er zijn een aantal voorbeeldvragen gesteld.

Die kunnen makkelijk uitgebreid worden.

Het gaat om dilemma's die tegenover elkaar gezet kunnen worden ten aanzien van:

kwaliteit - kwantiteit - gebruik van de aarde - milieu - geld - enz.

Stap 6

En dan samen een lunch maken en eten.

Denk in het kader van duurzaamheid ook aan de hoeveelheden die ingekocht worden, zodat alles gebruikt wordt en niet te veel afval wordt geproduceerd.

Winkelen met een echte boodschappentas en niet om plastic zakjes vragen is ook onderdeel van duurzaam handelen.

Ook deze stap vraagt nog de nodige voorbereiding, maar is voor de leerlingen een goed einde van deze webquest.

Nog een stapje verder

Huiswerk:

Stel een duurzaam boodschappenlijstje of boodschappenpakket samen voor een gezin van 4 personen (of eigen gezin) voor 1 dag.

Hierbij moeten ingekocht/opgeschreven worden:

- voor de warme maaltijd: groente, meelproduct, eiwitproduct
- voor de broodmaaltijden: brood en 2 soorten beleg
- een drankje dat je koud drinkt (zonder alcohol)
- een drankje dat je warm drinkt (zonder alcohol)
- 2 stuks fruit per persoon
- 1 tussendoortje per persoon

Maak criteria om de keuze te vergemakkelijken.

Lunch kan ook samengesteld worden voor een bepaalde doelgroep, bijvoorbeeld:

- kinderen die komen eten
- gasten, zoals ouders, grootouders, burens van de school enz.

Zorg dan wel voor mogelijkheden voor de leerlingen om uit te leggen waarom de lunch op deze manier is samengesteld.

Gebruikte kerndoelen

5 De leerling leert in schriftelijke en digitale bronnen informatie te zoeken, te ordenen en te beoordelen op waarde voor hemzelf en anderen.

6 De leerling leert deel te nemen aan overleg, planning, discussie in een groep.

22 De leerling leert de structuur en de samenhang te doorzien van positieve en negatieve getallen, decimale getallen, breuken, procenten en verhoudingen, en leert ermee te werken in zinvolle en praktische situaties.

30 De leerling leert dat mensen, dieren en planten in wisselwerking staan met elkaar en hun omgeving (milieu) en dat technologische en natuurwetenschappelijke toepassingen de duurzame kwaliteit daarvan zowel positief als negatief kunnen beïnvloeden.

35 De leerling leert over zorg en leert zorgen voor zichzelf, anderen en zijn omgeving en hoe hij de veiligheid van zichzelf en anderen in verschillende leefsituaties (wonen, leren, werken, uitgaan, verkeer) positief kan beïnvloeden.

42 De leerling leert in eigen ervaringen en in de eigen omgeving effecten te herkennen van keuzes op het gebied van werk en zorg, wonen en recreëren, consumeren en budgetteren, verkeer en milieu.

46 De leerling leert over de verdeling van welvaart en armoede over de wereld, hij leert de betekenis daarvan te zien voor de bevolking en het milieu en relaties te leggen met het (eigen) leven in Nederland.

2. Informatie over beoordelen

In het algemeen kader over het waarom van deze webquests is uitgelegd dat gekozen is voor waardengericht leren.

Er is dus niet gekozen om dit te beoordelen met een cijfer.

Verschillende onderdelen van de webquest, en voor elke webquest is wel een voorbeeld te bedenken, kunnen aan de hand van voorwaarden worden beoordeeld.

Voorbeelden:

webquest 'Actie voor duurzaamheid': Opzet voor het actieplan

webquest 'Duurzaam produceren': De presentatie

webquest 'Duurzaam reizen': De criteria voor een duurzame reis

webquest 'Duurzaam eten': De tekening van de duurzame maaltijd

De meetlat voor eigen waarden wordt aan het eind van elke webquest ingevuld en besproken. Leerlingen kunnen daarop aangeven waar ze staan op de meetlat, waar ze naar toe willen en hoe ze dat zouden kunnen doen.

Hieraan willen wij geen cijfer koppelen.

Informatie over beoordelen van attitudes.

<http://www.plato.leidenuniv.nl/index.php3?c=454>

Fasen in ontwikkeling van attitudes

De ontwikkeling van attitudes verloopt in een aantal fasen. Op basis van de literatuur onderscheiden we er vijf (Krathwohl, Bloom en Masia, 1956). Deze fasen staan in volgorde van 'internalisering': op het laagste niveau is slechts een bereidheid om kennis te nemen van een bepaalde attitude, terwijl op het hoogste niveau de attitude een onderdeel van iemands karakter is geworden (oftewel volledig is geïnternaliseerd). De fasen zijn:

1. *receiving* (ontvangen);

De cursist stelt zich open voor hetgeen de opleider onder de aandacht wil brengen. De cursist kan hierbij nog vrij passief blijven, bijvoorbeeld door te luisteren naar een uiteenzetting van de opleider of door kennis te nemen van de mening van anderen, zonder dat hij zich daar op enigerlei wijze aan verbindt.

2. *responding* (beantwoorden);

De cursist neemt stelt zich actief op, bijvoorbeeld door vrijwillig deel te nemen aan een rollenspel, antwoord te geven op vragen of zich anderszins te verdiepen in bepaalde attitudes (zoals de mening of het gedrag van anderen). Ook hier wordt nog geen waardeoordeel gegeven.

3. *valuing* (waarderen);

De cursist verbindt zich aan een bepaalde opvatting of een bepaald gedrag. Er wordt een waarde toegekend. Dat houdt in dat de cursist zich voor of tegen iets kan uitspreken. De cursist staat weliswaar ergens achter, maar in dit stadium kan dit nog van tijdelijke aard zijn.

4. *organization* (organiseren);

De nieuwe waarde wordt ingepast in het al bestaande waardensysteem van de cursist. Op deze manier wordt een intern consistent systeem van waarden gevormd, dat stabiel is en zich niet meer makkelijk laat veranderen.

5. *characterization by a value or value complex* (karakteriseren);

De waarden zijn zo verankerd binnen een persoon, dat hij daardoor gekarakteriseerd kan worden. De cursist heeft zich de waarden volkomen 'eigen' gemaakt. Met andere woorden: de waarden zijn volledig geïnternaliseerd of verinnerlijkt. De attitude en het daaraan verbonden gedrag maken deel uit van de eigen persoonlijkheid.

<http://classweb.gmu.edu/ndabbagh/Resources/Resources2/krathstax.htm>

Krathwohl's affective domain taxonomy is perhaps the best known of any of the affective taxonomies. "The taxonomy is ordered according to the principle of internalization. Internalization refers to the process whereby a person's affect toward an object passes from a general awareness level to a point where the affect is 'internalized' and consistently guides or controls the person's behavior (Seels & Glasgow, 1990, p. 28)."

Receiving is being aware of or sensitive to the existence of certain ideas, material, or phenomena and being willing to tolerate them. Examples include: to differentiate, to accept, to listen (for), to respond to.

Responding is committed in some small measure to the ideas, materials, or phenomena involved by actively responding to them. Examples are: to comply with, to follow, to commend, to volunteer, to spend leisure time in, to acclaim.

Valuing is willing to be perceived by others as valuing certain ideas, materials, or phenomena. Examples include: to increase measured proficiency in, to relinquish, to subsidize, to support, to debate.

Organization is to relate the value to those already held and bring it into a harmonious and internally consistent philosophy. Examples are: to discuss, to theorize, to formulate, to balance, to examine.

Characterization by value or value set is to act consistently in accordance with the values he or she has internalized. Examples include: to revise, to require, to be rated high in the value, to avoid, to resist, to manage, to resolve.

Hieronder nogmaals het leerlingenformulier voor de beoordeling. Deze is ook opgenomen in de webquests.

Beoordeling

In deze webquests gaat het erom dat je nadenkt over je eigen gedrag met betrekking tot het onderwerp van de webquest.

Het gedrag wordt omschreven op de 'meetlat', hieronder.

Lees eerst de omschrijvingen op de meetlat.

Je kijkt voor jezelf op welke plek van de meetlat je staat, oftewel HOE DOE JE HET NU?

Zet daar een dikke streep.

Ontvangen	Waarnemen	Zoeken	Weten	Verbinden	Redeneren	Inpassen	Praktiseren	Karakteriseren
Je luistert naar wat de docent of andere leerlingen over het onderwerp willen vertellen. Je denkt er nog niet zelf over na	Je begrijpt termen die over het onderwerp gaan waarover de docent of andere leerlingen vertellen	Je stelt je actief op om meer over het onderwerp te weten te komen	Je kunt onder woorden brengen hoe je zelf over het onderwerp denkt. Je mening staat nog niet vast	Je onderzoekt welke andere mensen of groepen mensen op dezelfde manier denken als jij op dit moment doet	Je kunt met argumenten aangeven hoe je over het onderwerp denkt en waarom je dat belangrijk vindt	Je doet ook dingen in het dagelijks leven die horen bij je eigen mening. Je mening verandert nu niet meer zo gemakkelijk	Je brengt je mening in de praktijk. Dit houdt in dat je bewuste keuzes maakt om te laten zien waar je voor staat	Je houding en je mening over het onderwerp zijn deel geworden van jezelf. Je doet het als het ware automatisch

Kijk dan waar je eigenlijk zou willen staan.

Zet ook daar een streep.

Hieronder staat de meetlat opnieuw getekend.

Teken een pijl van de eerste streep naar de tweede streep.

- Schrijf onder de pijl wat je kunt doen om bij de tweede streep te komen.

- Schrijf onder de pijl wat je wilt doen om bij de tweede streep te komen.

Ontvangen	Waarnemen	Zoeken	Weten	Verbinden	Redeneren	Inpassen	Praktiseren	Karakteriseren
Je luistert naar wat de docent of andere leerlingen over het onderwerp willen vertellen. Je denkt er nog niet zelf over na	Je begrijpt termen die over het onderwerp gaan waarover de docent of andere leerlingen vertellen	Je stelt je actief op om meer over het onderwerp te weten te komen	Je kunt onder woorden brengen hoe je zelf over het onderwerp denkt. Je mening staat nog niet vast	Je onderzoekt welke andere mensen of groepen mensen op dezelfde manier denken als jij op dit moment doet	Je kunt met argumenten aangeven hoe je over het onderwerp denkt en waarom je dat belangrijk vindt	Je doet ook dingen in het dagelijks leven die horen bij je eigen mening. Je mening verandert nu niet meer zo gemakkelijk	Je brengt je mening in de praktijk. Dit houdt in dat je bewuste keuzes maakt om te laten zien waar je voor staat	Je houding en je mening over het onderwerp zijn deel geworden van jezelf. Je doet het als het ware automatisch

Ontvangen	Waarnemen	Zoeken	Weten	Verbinden	Redeneren	Inpassen	Praktiseren	Karakteriseren
<p>Je hebt twee strepen op de meetlat gezet. Wat kun je doen om van de ene naar de andere streep te komen? Probeer 2 dingen te noemen. Begin je zin zoals hieronder is aangegeven.</p> <p>Ik kan..... Ik wil</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ik kan..... • Ik kan ook • Ik wil • Ik wil ook 								

3. Praktische wenken

Wat heeft u nodig?

Per leerling of per groepje leerlingen een computer die aangesloten is op internet.

Software: Realvideo (gratis te downloaden) en Adobe (gratis te downloaden) moeten beschikbaar zijn.

Beeldscherminstelling: 1024 bij 768 pixels.

De leerlingen moeten de mogelijkheid hebben teksten en/of illustraties op te kunnen slaan.

4. Algemene informatie over webquests

Wat is een webquest?

- een onderzoeksgerichte activiteit
- informatie wordt (met name) van het web gehaald
- de nadruk ligt op het gebruiken van de informatie, niet op het zoeken
- stimuleert hogere denkniveaus, via analyse en synthese naar evaluatie

Waarom webquests?

- dot.com generatie
- kerndoelen nieuwe onderbouw
- vanwege de motiverende elementen:
 - uitdagende, relevante vragen
 - (levens)echte opdrachten
 - echte bronnen (sites, data bases, recente reportages)
 - opbouw van expertise met het web
 - resultaten te versturen, te presenteren: feedback en evaluatie
 - stimuleren samenwerkend leren

Het gebruik van webquests

- is gerelateerd aan het curriculum, de webquest moet niet worden geïsoleerd van het voorafgaande
- webquest is niet het einde maar het begin van gebruik van internet
- internaliseert strategieën om informatie te verwerven / verwerken

Noodzakelijk in een webquest

- introductie (kort, zakelijk, duidelijk)
- taak: uitvoerbaar en motiverend
- informatiebronnen (webdocumenten op goed niveau)
- beschrijving proces in herkenbare stappen
- richtlijnen: organisatie van info, door richtvragen, schema's
- conclusie (afsluiting, reflectie)

Niet noodzakelijk, maar aan te bevelen

- groepsactiviteit, samenwerkend leren
- motiverende elementen
- verschillende rollen
- levensecht scenario (vmbo: concreet product)
- interactie via email

Van groot belang is de taak

- die zorgt voor doel / focus
- concretiseert bedoelingen van ontwerper

Voorwaarden van de taak

- uitvoerbaar
- motiverend / interessant / uitdagend
- bevordert ontwikkeling denkvaardigheden

Soorten taken

Er zijn allerlei opdrachten mogelijk

- een probleem oplossen
- een standpunt innemen of verdedigen
- iets tastbaars maken
- bepaalde dingen met elkaar vergelijken
- zaken sorteren volgens bepaalde regels of zelf de sorteeregels laten

samenstellen

- een samenvatting maken
- met de juiste redenen iemand overtuigen
- iets creatiefs maken
- een presentatie geven
- alles waarbij van de leerlingen gevraagd om informatie te categoriseren, te structureren, op volgorde zetten, enz.

Wilt u meer weten over webquests?

http://edweb.sdsu.edu/courses/edtec596/about_webquests.html
(Amerikaans, het origineel)

<http://www.webkwestie.nl/v-start.htm> (Nederlands)